

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

Liberec 2020

Lenka Večerníková

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

Vánoční jarmark s vystoupením školního sboru

Závěrečná práce

Studijní program:

DVPP Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Studijní obor:

Studium v oblasti pedagogických věd – vychovatelství

Autor práce:

Lenka Večerníková

Vedoucí práce:

ThDr. Kateřina Brzáková Beksová, Th.D.

Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky

Zadání závěrečné práce

Vánoční jarmark s vystoupením školního sboru

Jméno a příjmení: **Lenka Večerníková**

Osobní číslo: P19C00028

Studijní program: DVPP Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Studijní obor: Studium v oblasti pedagogických věd – vychovatelství

Zadávací katedra: Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky

Akademický rok: **2019/2020**

Zásady pro vypracování:

Cíl závěrečné práce: Zpracování pedagogického projektu, který je zaměřen na zážitek a porozumění významu vánoční tradice, rozvíjení manuálních a sociálních dovedností u dětí mladšího školního věku při společné výrobě vánočních předmětů, týmové realizaci vánočního jarmarku, včetně veřejné prezentace činnosti školního sboru.

Požadavky: Formulace teoretických východisek, příprava a zpracování pedagogického projektu, formulace závěrů.

Metody: projekt

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování práce:

Jazyk práce:

tištěná/elektronická

Čeština

Seznam odborné literatury:

BEAN, R., 1995. *Jak rozvíjet tvořivost dítěte*. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-7178-035-9.

BESTAJOVSKÝ, M., 2004. *Lidové obyčeje a nápady pro šikovné ruce zima*. 1. vyd. Brno: Computer Press. ISBN 80-251-0476-1.

JARKOVSKÝ, J., 2011. *Příběh českých Vánoc*. 1. vyd. Praha: Petrklíč. ISBN 978-80-7229-257-8.

VAVŘINOVÁ, V., 2002. *Malá encyklopedie Vánoc*. 3. vyd. Praha: Libri. ISBN 80-7277-132-9.

VONDRUŠKOVÁ, A., 2004. *České zvyky a obyčeje*. 1. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-01356-8.

Vedoucí práce:

ThDr. Kateřina Brzáková Beksová, Th.D.

Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky

Datum zadání práce:

17. března 2020

Předpokládaný termín odevzdání: 18. prosince 2020

prof. RNDr. Jan Pícek, CSc.:
děkan

L.S.

Ing. Zuzana Palounková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 17. března 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že svou závěrečnou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé závěrečné práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou závěrečnou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé závěrečné práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li závěrečné práce nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má závěrečná práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

2. listopadu 2020

Lenka Večerníková

Poděkování:

Ráda bych poděkovala paní ThDr. Kateřině Brzákové Beksové, Th.D. za odborné vedení, pomoc, cenné rady a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování závěrečné práce věnovala. Dále bych chtěla poděkovat své rodině za podporu a trpělivost.

Anotace

Závěrečná práce „Vánoční jarmark s vystoupením školního sboru“ se zabývá rozvojem tvořivosti a sociálních dovedností u dětí mladšího školního věku, a to při výrobě jednotlivých výrobků a přípravě vánočního jarmarku. Dále se zaměřuje na vliv a význam tradic v životě dítěte.

Teoretická část je věnována přiblížení prospěšnosti tvoření a dodržování tradic pro děti mladšího školního věku. V nemalé části také zapojení lidových zvyků ve formě zpívání koled.

Praktická část se zabývá již konkrétními činnostmi jednotlivých vánočních dílniček a přípravě vánočního jarmarku s vystoupením školního sboru.

Klíčová slova

Vánoční jarmark, lidové zvyky, mladší školní věk, školní sbor, vánoční výrobky.

Annotation

The final work “Christmas Fair with a performance by the school choir“ deals with the advancement of creativity and social skills in children of younger school age in the creation of each product and the preparation of the Christmas Fair. It also focuses on the influence and importance of traditions in a child’s life.

The theoretical part focusing on the usefulness of creating and adhering to traditions for children of younger school age. In a large part also the involvement of folk customs in the form of carol singing.

The practical part deals with specific activities of personal Christmas workshops and preparing a Christmas fair with a performance by the school choir.

Keywords

Christmas fair, folk customs, younger school age, school choir, Christmas products.

Obsah

Úvod	10
1 Teoretická východiska projektu	11
1.1 Rozvoj tvořivosti, manuálních a sociálních dovedností u dětí mladšího školního věku.....	11
1.1.1 Mladší školní věk	11
1.1.2 Motivace dětí k práci.....	11
1.1.3 Tvořivost	12
1.1.4 Prospěšnost tvořivosti	13
1.1.5 Sebe prezentace mladšího školáka.....	13
1.2 Dodržování tradic a význam jejich prožívání pro dítě.....	13
1.2.1 Zvyky a tradice.....	13
1.2.2 Tradice zpívání koled	14
1.2.3 Čekání na zázrak	14
1.2.4 Školní klima a práce v týmu	15
2 Pedagogický projekt.....	16
2.1 Plán projektu	16
2.1.1 Harmonogram	17
2.1.2 Potřebný materiál	18
2.2 Popis projektu	19
2.3 Očekávaný výstup.....	20
2.4 Popis jednotlivých dní	20
2.4.1 První den: dopolední část	20
2.4.2 První den: odpolední část.....	21
2.4.3 Druhý den: vánoční jarmark	22
3 Výsledky projektu	24
Závěr	25
Zdroje.....	27
Přílohy.....	28

Úvod

Vánoce jsou jedny z nejoblíbenějších svátků a tato závěrečná práce je zaměřena na poznávání českých vánočních tradic formou zážitkového projektu.

Teoretická část závěrečné práce je zaměřena na objasnění psychosociálních souvislostí mladšího školního věku. Zabývá se rozvojem tvořivosti, manuálních a sociálních dovedností u dětí mladšího školního věku a také jeho motivací pracovat. Teoreticky se věnuje podmínkám školní úspěšnosti z hlediska uspokojování potřeb a sebepřijetí. Upozorňuje na důležité sociální hodnoty, které se utvářejí prostřednictvím vztahů, vzájemného sdílení, ale i v očekávání. Druhá část teorie pojednává o vánočních tradicích a jejich přesahu do výchovně vzdělávacího procesu. Navíc pak uvádí v souvislost školní klima s mezigenerační a rodinnou identifikací mladšího školáka.

Projekt je rozdělen do dvou dní. Jeden den je věnován vánočním tradicím s možností osobně se účastnit tvůrčích dílniček v prostorách celé budovy školy. Odpolední část bude zaměřena na výrobu vánočních předmětů s účastí rodičů a dětí ve školní družině. Další den je věnován přípravě a realizaci vánočního jarmarku. Dosud byl vždy realizován v prostorách školní tělocvičny. Děti prodávaly výrobky, které vyrobily v rámci vyučování výtvarné výchovy, družiny, případně které věnovali rodiče. Dále následovalo vystoupení jednotlivých tříd s programem, který si připravily. Nyní využijeme možnosti pronajmutí prostor v bazilice Sboru českých bratří. Nově zapojíme i náš školní sbor.

Největší snahou na naší škole je, aby dítě bylo úspěšné a šťastné. Snažíme se vytvořit prostředí, které dítě neustále podněcuje k učení. Všechny děti již od prvního ročníku navštěvují sborový zpěv a hrají na flétnu. Snažíme se o rozvoj vztahů mezi dětmi, dětmi a učiteli. Usilujeme také o účinnou spolupráci s rodiči žáků a podporujeme pozitivní sociální interakci s lidmi z blízkého okolí naší školy. Děti a učitelé se mezi sebou dobře znají, starší žáci jsou vedeni k tomu, aby inspirovali mladší děti k vzájemné kooperaci a motivovali je k odpovědnosti za svěřené úkoly.

1 Teoretická východiska projektu

1.1 Rozvoj tvořivosti, manuálních a sociálních dovedností u dětí mladšího školního věku

„Jak vlastně můžeme své děti co nejlépe připravit na povolání a na životní role, když je nejsme s to věrohodně předpovědět? Můžeme děti vychovávat k mnohostrannosti, flexibilitě, přizpůsobivosti a rozvíjet v nich schopnosti pružně se rozhodovat v rychle se měnícím světě. Jinými slovy, můžeme je vychovávat ke stále větší tvořivosti“ (Bean 1995, s. 9).

1.1.1 Mladší školní věk

V tomto období do života dítěte, jehož hlavní náplní byla dosud hra, vstupuje školní práce. Základní vzdělávání na 1. stupni usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Základní vzdělávání na 1. stupni vyžaduje podmětné a tvůrčí školní prostředí (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání 2017, s. 8).

Mladší školní věk je věk od 6 do 11 let. Dětská osobnost se stabilizuje a propracovává. K významnému rozvoji dochází u jemné a hrubé motoriky, dítě se stává celkově obratnější. Další důležitý rozvoj nastává i v oblasti smyslové a sociální (Vágnerová 2000, s.148).

1.1.2 Motivace dětí k práci

Dílním cílem navrhovaného projektu je rozvíjení vnitřní motivace žáků. Systematická a kontinuální podpora vnitřní motivace naučí dítě vidět smysl ve vlastní práci a přináší mu žádoucí uspokojení. *„Všechno, co člověk dělá, má svůj důvod-motiv, i když ne vždy navenek zřejmý. Mezi základní motivy našeho chování patří uspokojování našich potřeb“ (Nováčková 2020).*

Aby mladší školák pochopil, že vykonaná práce je smysluplná, potřebuje mít vzor, který může napodobit. V případě pořádání školního jarmarku mají žáci dlouhodobou příležitost k imitaci napříč různými vzory. Děti mohou napodobovat učitele, ale mnohem přirozenější je pro ně imitace starších spolužáků. Velmi přínosný zdroj motivace k práci vzniká při společných činnostech s rodinnými příslušníky, rodiči nebo prarodiči, kteří jarmark přijdou podpořit svojí účastí.

Projekt pořádání vánočního jarmarku má dlouhodobý charakter. Je třeba, aby děti zažily tradici, která se svým pravidelným opakováním stane vytouženou aktivitou, na kterou se každým rokem mohou těšit. Zároveň je spojená s variabilními hodnotami, které se mohou každým rokem rozvíjet, inovovat. Emočně zdravé dítě mladšího školního věku chce být ve vztahu k okolnímu světu aktivní. Nutí-li rodina a škola dítě jen pasivně přijímat podněty, dítě je neuspokojené. Vnější motivace nevyhovuje jeho mentálnímu nastavení, ani hodnotovému zaměření. Aby vychovatelé využili jeho vrozeného potenciálu a vývojových možností, je třeba nechat dítě zkoumat svět prostřednictvím reálných zkušeností (Langmeier, aj. 2006, s. 118). Děti potřebují experimentovat, učit se prožitkem, budovat nové vztahy a poznávat svoje možnosti. Děti se chtějí učit zážitkem, potřebují dostávat příležitosti k prezentaci vlastních kompetencí.

Nováčková (2020) uvádí, že *„dalším motivem našeho chování je, že nás nějaká činnost baví, těší. Nikdo nás k ní nemusí ponoukat, když máme možnost takovou činnost dělat, děláme ji.“* Příprava, organizace a realizace vánočního jarmarku poskytuje zdroj spontánní radosti, která je odměnou sama o sobě. Výsledkem společné, ať již školní či mezigenerační činnosti, jsou příjemné pocity, které nejsou závislé na vnějších motivech. Nejsou závislé na podmiňování práce jinou (vnější) odměnou.

1.1.3 Tvořivost

Tvořivost je proces, kterým jedinec vyjadřuje svou základní podstatu. A to formou, jenž v něm vyvolává pocit uspokojení. Proces posléze vyústí v produkt, který o této osobě něco sděluje ostatním (Bean 1995, s.15).

„Tvořivost je tedy proces, jehož prostřednictvím v sobě děti pomocí produktu své imaginace objevují svou podstatu, demonstrují tak navenek určitou část toho, čím vlastně uvnitř jsou“ (Bean 1995, s.16).

U dětí je důležité se zaměřit především na proces probíhající v nitru, a ne už tolik na výsledek. Měli bychom věnovat pozornost dětským emocím a podporovat jejich představivost vhodnými podněty, předměty, materiály, aby děti měly k dispozici co nejširší paletu forem a způsobů, jimiž by se mohly vyjadřovat, tvořit a tím i trénovat svoji manuální zručnost. Jinak dojde ke zmaření tvořivých schopností již v jejich samotném začátku (Bean 1995, s. 16).

1.1.4 Prospěšnost tvořivosti

Děti mají přirozený sklon k přímému vyjadřování pocitů. Citlivá a systematická podpora spontánní tvořivosti vede k rozvoji zdravého sebepojetí. Zážitek školního úspěchu pak ovlivňuje utvářející se sociální role dítěte a má vliv na jeho sebevědomí. Dovolit dětem, aby bez obav vyjadřovaly pocity, je součástí výchovy k tvořivosti. Děti, které umí vyjadřovat své city, mají nespornou výhodu v kontaktu s lidmi. Dokáží si více uvědomovat city ostatních a dovedou na ně lépe reagovat. Jestliže dítě podporujeme v tvořivosti, poskytujeme mu tím i četné možnosti k sebevyjádření. Tím se dítě naučí uvědomovat si negativní city přijatelnějším způsobem, a to je základ pro přizpůsobivost a flexibilitu (Bean 1995, s. 31).

1.1.5 Sebe prezentace mladšího školáka

Role žáka přináší dítěti vyšší sociální prestiž, ale i zátěžové situace. Hodnocení ve škole a v dětské skupině je kritičtější a tvrdší. Dítě si svou pozici zde musí teprve vydobýt. Sociální očekávání posiluje u dětí tohoto věku potřebu výkonu, který by potvrdil jejich pozitivní hodnotu. Dítě potřebuje dosáhnout společenského uznání a chce být druhým akceptováno i oceňováno. Ve školním věku vzrůstá potřeba ověřit si svoje schopnosti a možnosti. Pozitivní zkušenost posílí sebedůvěru dítěte. Jestliže je dítě úspěšné, stává se také jistější, protože ví, že je schopné nároky okolí zvládnout (Vágnerová 2000, s. 165).

Takovýto pocit úspěchu mohou naši žáci zažít i při prezentaci školního sboru na vánočních vystoupeních.

1.2 Dodržování tradic a význam jejich prožívání pro dítě

Prožitky jsou nenahraditelné okamžiky v lidském životě. Zachycují jedinečnost okamžiku a jak dospělým, tak i dětem dává neuvěřitelnou škálu podnětů, ze kterých mohou dále čerpat. Společné prožitky dodávají i pocit sounáležitosti. Jsou nepřenositelné. Zážitek ze hry, společné tvorby se nikdy nestane zážitkem posluchačovým. Není možné ho přenést, protože komplexnost zapojení všech složek osobnosti při prožívání nelze nahradit pouze vizuálním či sluchovým vnímáním (Hanuš, aj. 2009, s. 12).

1.2.1 Zvyky a tradice

V české kultuře se zvyky a obyčeje spojují s venkovským prostředím. Často se proto označují jako lidové. Dají se rozdělit na skupinu lidových a společenských. Mezi rodinné patří

především hlavní události v životě člověka jako je narození dítěte, svatba a další. Větší význam měly zvyky a obřady společenské, nebo jinak řečeno kalendářní. Zvyky provázejí člověka již od raného dětství a mají vliv i na jeho vývoj. Hlavním nositelem tradic je rodina, kde jejich dodržování přináší svým členům pocit soudržnosti a pospolitosti. Základní podoby tradic se přenáší z generace na generaci a tím i kulturní vzory (Vondrušková 2004, s. 17).

Neméně významným nositelem tradic může být i škola, která předává svým žákům kladný pohled na naše tradice a tím přispívá k poznání naší české historie.

1.2.2 Tradice zpívání koled

Koledy byly od nejstarších dob součástí řady svátků. Základ slova koleda je odvozena od latinského výrazu *calendal*, kterým se označoval první den měsíce. Původně chodili koledovat dospělí lidé až později se změnila na obchůzku dětí, při kterém koledníci přáli štěstí, zdraví a dobrou úrodu. S hudbou je koleda spojena především o vánočních svátcích. Přináší poselství o narození Spasitele, probuzení pastýřů a o jejich cestě k jesličkám (Jarkovský 2011, s. 99).

U mnoha vánočních koled se nedochovalo jméno autora a původ některých sahá až do středověku. Příkladem mohou být písně *Nesem vám noviny*, *Půjdem spolu do Betléma*, nebo *i Narodil se Kristus Pán* (Vondrušková 2004, s. 331).

1.2.3 Čekání na zázrak

Toto období začínalo několik týdnů před Vánocemi a do dnešních dnů se z něho zachovala řada zvyků a obyčejů, které vznikaly a rozvíjely se po staletí. Předvánoční čas očekávání narození Ježíše Krista je dobou adventní. Samotné slovo *advent* je odvozeno od latinského *adventus*, znamená příchod a od 4. století vyznačuje dobu přípravy na Vánoce (Jarkovský 2011 s. 15).

Křesťanské Vánoce jsou spjaty s řadou zvyků, v nichž se mísí obřady předkřesťanské slavnosti slunovratu s lidovou magií a novým náboženstvím. Je to například zdobení vánočního stromečku, rozdávání dárků, jesličky a vánoční hry, vystavování sochy Jezulátka nebo svatoštěpánské a tříkrálové koledování (Vavřínová 2002 s.18).

Proto jsem svůj projekt zaměřila na toto období. Vánoce jsou čas, kdy tradice významně vstupují do života dítěte. Zde budou mít možnost vyzkoušet zvyky známé i méně časté a své

výrobky prezentovat na vánočním jarmarku. Vrcholem celého jarmarku bude vystoupení našeho školního sboru Sluníčko s pásmem vánočních koled pod vedením paní ředitelky školy.

1.2.4 Školní klima a práce v týmu

Potřeba sounáležitosti patří mezi nejdůležitější psychosociální potřeby. Dítě se v přípravné části projektu učí plánovat, organizovat, hospodařit s časem, ale i vzájemně si důvěřovat a spoléhat se na zodpovědné plnění úkolů. Sociálně orientovaný pedagogický přístup organizátorů projektu vychází z prosazování široké škály dílčích činností, komunikativnosti a participace. Kolektivní rozhodování při řešení organizačních problémů a podpora spolupráce mezi dětmi a školními pracovníky stimuluje analyticko-syntetické schopnosti i kreativní dovednosti (Procházka 2012, s. 83).

Prostřednictvím tradičních funkčních projektů dochází k socializaci, jejíž žádoucími výsledky jsou: schopnost autoregulace (sebeovládání ve smyslu sledování smysluplných cílů), podnikavost a tvořivost, vnitřní harmonie (klid a rovnováha, která se dostaví po dobře odvedené práci), pospolitost (jedinec je schopen trvalých vztahů a empatie) a transcendence (dítě není egoistické, je schopné přesahu sebe sama). To znamená, že zdokonalování jedince vede k odpoutání od osobního prospěchu směrem k chápání svého života v širším kontextu vyšších hodnot. Takové hodnoty člověka povznášejí, pro ně je schopen oběti (Helus 2007, s. 104-105).

2 Pedagogický projekt

Záměrem je zpracovat kompletní vzdělávací projekt pro děti mladšího školního věku, který je zaměřen na zážitek a porozumění významu vánočních tradic, rozvíjení manuálních a sociálních dovedností při společné výrobě vánočních předmětů a na týmovou realizaci vánočního jarmarku, včetně veřejné prezentace činnosti školního sboru.

2.1 Plán projektu

Celý projekt bude rozložen do dvou dnů, z důvodu náročnosti a nemožnosti realizovat jej v jeden den. Ale skutečné přípravy budou probíhat minimálně již od měsíce říjen. Hlavně na sestavení programu a secvičení vystoupení školního sboru se zaměříme již od začátku školního roku. Návčik pásma vánočních koled je dosti náročný, protože se ho zúčastní i nejmladší žáci naší školy. Tedy prvňáčci, kteří většinou se sborovým zpěvem nemají ještě žádnou zkušenost. Na to je třeba mít dostatek času a vše musí proběhnout s dostatečným předstihem. Proto přípravám věnujeme velikou pozornost a naším cílem je, aby i návčik probíhal v příjemné atmosféře bez zbytečného stresu a spěchu.

V dopolední části prvního dne projektu se zaměříme na seznámení s vánočními tradicemi a jejich vyzkoušení. Po příchodu dětí do školy, se ve své třídě sejdou s paní třídní učitelkou a připomenou si význam vánočních svátků. Proč je slavíme a jaké zvyky se v jednotlivých rodinách, krajích dodržují. Mohou porovnat i jaké zvyklosti jsou běžné v jednotlivých zemích, protože ve většině tříd máme žáky i s jinou státní příslušností. Dále si připomenou základní symboly a tradice vánočních svátků. Zdůrazní, že tyto svátky nejsou jen o dávání dárků, ale hlavně o dobročinnosti, lidskosti a radosti, ze společně prožitých chvil s blízkými a rodinou.

Také se zde děti dozví, jak celé dopoledne bude probíhat. Paní učitelka znovu zdůrazní nutnost dodržování všech základních zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při vyrábění a pohybu po celé budově školy.

Poté paní učitelka děti rozdělí do jednotlivých skupinek po čtyřech, které budou namíchány z jednotlivých tříd. Starší mají za úkol pomoci mladším. Skupinky se vydají po jednotlivých stanovištích, u kterých bude zajištěn dozor pedagogickým pracovníkem. Většina stanovišť bude umístěna v prostorách školní družiny, která k tomu využívá speciálně upravené podkrovní prostory školy.

Tato činnost je plánována na celé dopoledne s malými přestávkami a pauzou na občerstvení dětí. Zakončení proběhne opět v jednotlivých třídách s paní učitelkou, kde si budou moci děti vzájemně sdělit dojmy a postřehy. Zhodnotit, co se jim líbilo, podařilo a zda se dozvěděli něco nového.

Odpolední část bude probíhat s účastí rodičů. Se spoluprací s rodiči máme velmi dobré zkušenosti. Rodiče dětí zveme pravidelně na různé akce pořádané školou, nebo družinou a většinou proběhnou s hojnou účastí. Ještě před příchodem rodičů připravíme všechna stanoviště po materiální stránce. Příchozí seznámíme s jednotlivými dílničkami. Účast a výroba je dobrovolná, a ne každý bude chtít tvořit všechny výrobky. Některé jsou trochu složitější a záleží na chuti se zapojit a zručnosti účastníků. Cílem nejsou jen výrobky pro školní jarmark, ale hlavním přínosem bude příjemně společně strávené odpoledne v prostorách školy. U každého stanoviště budou opět asistovat pedagogičtí pracovníci, kteří zajistí hladký průběh celého odpoledne.

Vánoční jarmark a vystoupení školního sboru proběhne v odpoledních hodinách v bazilice Sboru českých bratří od 17 hod. Jarmark slavnostně zahájí úvodním slovem paní ředitelka a dále již bude probíhat vystoupení našeho školního sboru Sluníčko s pásmem koled a vánoční hrou. Předpokládaný konec bude v 19 hod.

Personální zajištění: 12 pedagogických pracovníků.

Přibližný počet zúčastněných dětí: 120

Cílová skupina: žáci prvního stupně, rodiče

Vánoční jarmark je volně přístupný veřejnosti.

2.1.1 Harmonogram

První den dopolední část

- Příprava jednotlivých stanovišť
- Příchod dětí do tříd
- Povídání dětí s paní učitelkou o vánočních zvycích obecně
- Rozdělení dětí do skupin po 4
- Obsazení a jednotlivých stanovišť pedagogickým personálem
- Procházení jednotlivých stanovišť dětmi a společné zkoušení vánočních tradic
- Přestávka na občerstvení
- Procházení zbylých stanovišť
- Zakončení v jednotlivých třídách

- Společné povídání a zhodnocení, co nám jednotlivá stanoviště přinesla
- Společný úklid
- Oběd
- Příprava na odpolední část

První den odpolední část

- Příprava jednotlivých stanovišť, doplnění materiálu na výrobu
- Příchod a přivítání rodičů
- Obsazení stanovišť pedagogickým personálem
- Seznámení rodičů s jednotlivými stanovišti
- Výroba vánočních výrobků
- Zakončení
- Úklid

Druhý den dopolední část

- Nacenění výrobků
- Navezení aparatury, stolů, kulís do areálu baziliky
- Sestavení jednotlivých stánků
- Rozestavení míst k sezení a potřebných kulís
- Zajištění malého občerstvení

Druhý den odpolední část

- Slavnostní zahájení
- Vánoční jarmark s vystoupením školního sboru
- Poděkování všem zúčastněným, organizátorům, rodičům i dětem
- Ukončení
- Úklid
- Odvoz aparatury, stolů, kulís

2.1.2 Potřebný materiál

Dopolední část

Nůžky, lepidlo Herkules, štětce, nože, sušené ovoce, špejle, barevný papír, koření, želatinové bonbony, vosk, elektrický vařič, nádoba s vodou, lžice, skořápky z vlašských ořechů, svíčky, zápalky, jablíčka, perníčky, kornouty na zdobení, poleva, potravinářské barvivo, barevné stuhly, dřevěné hobliny.

Odpolední část

Nůžky, lepidlo Herkules, lepidlo na ubrouskovou techniku, štětce, tavné pistole, fixy, pastelky, jednobarevné koule, barvy na keramiku a sklo, popisovače, třpytky, špejle, CD, větvičky chvojí, svíčky, barevné stuhy, sušené ovoce, ozdoby, zbytky látek a kožešiny, ponožky, rýže, papírové ubrousky, svíčky, korkové špunty, krajky, vlna.

Vše je nutné zajistit v dostatečném množství a kvalitě, aby konečné výrobky bylo možné prezentovat na vánočním jarmarku.

2.2 Popis projektu

Projekt proběhne ve dvou dnech. První den bude zaměřen na seznámení dětí s tradicemi a výrobu vánočních výrobků, druhý den na přípravu a realizaci vánočního jarmarku.

Dopolední část prvního dne proběhne v celé budově školy. Tedy v jednotlivých třídách a školní družině, kde se budou nacházet různá stanoviště. Zde si děti vyzkouší některé z vánočních tradic. Každé stanoviště obsadíme jedním pedagogickým pracovníkem, který zajistí bezpečný průběh a pomoc. Jednotlivá stanoviště projdou žáci v malých skupinkách v počtu 3-4 dětí. Skupiny budou namíchány z různých tříd, kde úkolem starších je pomáhat mladším. Některá stanoviště mohou být pro mladší žáky trochu náročná a pomoc spolužáků určitě ocení.

Odpolední část bude již se zapojením dětí a jejich rodičů. Dosud děti na jarmarku prodávaly a prezentovaly výrobky vyrobené v rámci vyučování výtvarné výchovy, družiny, případně, které věnovali rodiče. Nyní zapojíme i rodiče a vánoční výrobky vytvoříme společně přímo v budově školy. Jednotlivá stanoviště budou vybavena dostatkem materiálu na výrobu a u každého asistuje jeden pedagogický pracovník. Vyrobené výrobky budou následující den žáci prezentovat na vánočním jarmarku s možností prodeje.

Druhý den bude věnován přípravám, a hlavně realizaci vánočního jarmarku s vystoupením sboru. Dosud probíhal v prostorách školní tělocvičny. Nyní využijeme možnosti pronajmout prostor v bazilice Sboru českých bratří. Za tuto příležitost děkujeme našemu sponzorovi. Již předem vyvěsíme v okolí školy letáčky s pozvánkou na vánoční akci. Tato pozvánka bude zveřejněna i na stránkách školy.

Financování projektu proběhne částečně z družinových peněz, ale většinu nákladů na nákup materiálu a pronájem zajistí náš sponzor. U vstupu bude také vybíráno dobrovolné vstupné.

2.3 Očekávaný výstup

Děti si vyzkouší některé vánoční zvyky a možná se seznámí i s některými, které ještě neznaly. Cílem bude dosažení co nejlepšího výsledku vzájemnou pomocí mezi dětmi. Vytvoření kamarádského prostředí a tím i navození správné vánoční atmosféry. Pochopí také, že nadcházející vánoční čas není jen o věcných dárkách, ale hlavně o času stráveném společně s přáteli a nejbližšími. Děti zde mohou zapojit fantazii, prohloubit manuální zručnosti a kreativitu.

Po dohodě s dětmi některé výrobky z dopolední části využijeme k dozdobení vánočního stromečku a interiéru, ve kterém proběhne vánoční jarmark, nebo si je děti odnesou domů.

2.4 Popis jednotlivých dní

2.4.1 První den: dopolední části

Nejdříve si děti v jednotlivých třídách s paní učitelkou připomenou smysl vánočních tradic a jejich význam, poté budou děti rozděleny do skupinek po čtyřech. Skupinky namícháme žáky z různých ročníků. To proto, že některá stanoviště mohou být pro mladší žáky poněkud náročná.

Zajistíme dostatečný počet personálu a potřebného materiálu. Bude celkově sedm stanovišť, které si děti postupně projdou. Společně si vyrobí a vyzkouší vánoční zvyklosti.

Jednotlivá stanoviště budou tematicky zaměřena na výrobu figurek z ovoce, lití vosku, pouštění lodiček ze skořápek vlašských ořechů, rozkrajování jablíček, zdobení perníčků, zdobení svícňů a ozdoby z hoblin.

Figurky z ovoce dříve tyto figurky dostávaly děti jako typický mikulášský dárek.

Na čertovo tělo děti použijí sušené fíky, ruce, nohy a hlavu sušené švestky. To vše bude navlečeno na špejlích. Konce obou rukou spojí barevným papírovým řetězem ze slepovaných kroužků. Červený jazyk vytvoří také z papíru, oči z koření a rohy z kousku špejlí.

Lití vosku: dříve lidé věřili, že o vánočním čase je možné nahlédnout do budoucnosti. Toto je jeden ze způsobů, jak zjistit, co nás v příštím roce čeká. Z bezpečnostních důvodů místo olova použijeme vosk. Ten rozežřejeme v připravené nádobě na elektrickém vařiči. Lžící dětí vhodí rozežrátý vosk do škopíku s vodou. Děti mají velkou představivost, jen někdy

je třeba jim s výkladem vzniklého tvaru pomoci. To zajistí paní učitelka. Vždy se nechá ve vzniklém obrazci najít něco hezkého.

Pouštění lodiček: další z několika způsobů předpovídání věcí budoucích. Žáci si vytvoří lodičku ze skořápky vlašského ořechu a malé svíčky. Rozsvícené lodičky pustí v lavoru s vodou. Lodička zůstane u břehu, nebo odpluje ke středu lavoru. Tím se dozví, zda je v příštím roce čeká nějaká cesta.

Rozkrajování jablíčka: V tvaru rozkrojeného jadřince mohou hledat znamení života. Po rozkrojení jablka se v řezu jadřince objeví buď krásná pěticípá hvězdička, nebo křížek. Hvězdička znamená zdraví, křížek bohužel neštěstí. I pro tento případ tu bude paní učitelka, která dětem vše vysvětlí, že se jedná pouze u pověru.

Zdobení perníčků: Perníky kdysi vypadaly trochu jinak než teď. Byly z jiného těsta a před upečením se vlačovaly do dřevěných forem s různými vyřezávanými obrázky. My nyní zůstaneme u dnešního způsobu. Perníčky vykrájíme společně předem v rámci školní družiny. Upečení a cukrovou polevu na zdobení zajistí naše hlavní paní vychovatelka. Ke zdobení děti využijí kornouty a pro větší pestrost mohou do polevy přidat i potravinářská barviva.

Zdobení svícnu z jablka: Do jablka děti vydlabají otvor, vloží svíčku s mašličkou a okolo napíchají špejle s navlečeným sušeným ovocem a želatinovými bonbony. Nebo mohou svícínky ozdobit jen kořením hřebíčku. Tato výzdoba je též efektní a méně náročná, bude nabízena dětem mladším.

Ozdoby z hoblin: Ke zdobení stromečku se používaly přírodní materiály a o to se snažíme i zde. Jedna z možností je využití dřevěných hoblin. Ze stočených hoblin si žáci vyberou tvary, které slepí do různých obrazců. Budeme potřebovat štětce, lepidlo Herkules, na zavěšení barevné stužky a samozřejmě hoblínky. Potřebný materiál již opakovaně získáváme z nedaleké truhlářské dílny.

2.4.2 První den: odpolední část

Do života školy se snažíme zapojit i rodiče. Mohou se účastnit akcí spolu s dětmi, podporovat přípravu nebo školu jako takovou. Proto odpolední část proběhne s účastí rodičů, také v prostorách školy. Společně vyrobíme vánoční předměty pro zítřejší jarmark.

Zajistíme celkem pět stanovišť, každé bude vybaveno dostatkem materiálu a potřebných pomůcek. To zakoupíme v e-shopu s kreativními potřebami. U každého stanoviště bude asistovat jeden pedagogický pracovník.

Jednotlivá stanoviště

Zdobení vánočních koulí: Jednobarevné koule budou děti s pomocí rodičů zdobit barvami na keramiku a sklo nanášenými pomocí štětce, nebo jen lakovými popisovači v různých barvách, případně třpytkami. Na odložení ozdobených koulí k zaschnutí použijeme špejle.

Svícný z chvojí: Jako základ pro výrobu svícnu využijeme vyřazená CD. Dále bude k dispozici několik druhů větvíček chvojí, svíčky, barevné stuhy, sušené plátky ovoce, ozdoby a tavné pistole.

Vánoční skřítki: Zde si připravíme různé zbytky látek, kožešiny a tavnou pistolí. Jako základ použijeme ponožky naplněné rýží, které se dále dotvarují a dozdobí dle fantazie dětí.

Zdobení svíček ubruskovou metodou: Z ubrusků si děti vytrhají nebo vystříhnou zvolený motiv. Svíčku natřeme štětcem namočeným ve speciálním lepidle na ubruskovou techniku a motiv přilepíme. Potom pomocí štětce vyhladíme, a ještě znovu přetřeme. Svíčku ještě děti mohou dozdobit třpytkami.

Vánoční ozdoba andílek: Z korkových špuntů a korkových koleček sestavíme andílka, slepíme tavnou pistolí a z kousků krajek dotvoříme šatičky a křídélka. Dále dozdobíme podle svých představ vlásky a obličej.

Vzniklé výrobky děti druhý den společně ocení a pomohou s přípravou vánočního jarmarku.

2.4.3 Druhý den: vánoční jarmark

Vánoční jarmark proběhne v bazilice Sboru českých bratří a nově zapojíme i náš školní sbor Sluníčko. Děti již od prvního ročníku navštěvují sborový zpěv a hrají na flétnu. Toto je skvělá příležitost, kdy mohou prezentovat před svými rodiči a širokou veřejností to, co se za celý rok naučily. Koledy se budou střídat s pásmem vánočních básniček a vánoční hrou. Vystupovat budou postupně všechny děti, dle přidělených rolí pod vedením paní ředitelky a třídních učitelek.

Do příprav se zapojí celá škola včetně žáků i pedagogického sboru. Budeme potřebovat dostatečný vozový park k navezení aparatury a kulis. Zde je vítána i pomoc rodičů a přátel školy. V prostorách baziliky spolu s dětmi postavíme stánky a vystavíme vánoční výrobky. Obsluhu stánků si již budou děti zajišťovat samy, a to zejména žáci čtvrtých a pátých ročníků. Pedagog je zde už jen jako dohled. Děti si zde vyzkouší práci s penězi a naučí se zodpovědnému přístupu ke svěřeným produktům. Mohou si procvičit i obchodní

dovednosti. V průběhu jarmarku se budou u stánků střídat dle programu v jednotlivých vystoupeních.

Příprava na vystoupení bude probíhat již od konce září. Je nutné včas vybrat vhodné vánoční koledy, které bude možné zvládnout nacvičit s dětmi. Nacvik bude probíhat pravidelně v hodinách sborového zpěvu, pod vedením paní ředitelky a případně i v hodinách hudební výchovy. Děti budou moci také zasahovat do tvorby programu vystoupení a účastnit se výběru koled. Do repertoáru zařadíme i vánoční hru Betlém. Jednotlivé role si děti, pokud možno rozdělí samy. Tím se u nich snažíme rozvíjet samostatnost a motivovat je k vzájemné spolupráci a komunikaci. K secvičení hry využijeme též hodiny hudební výchovy.

Program vystoupení školního sboru:

Koleda: Přišli jsme k vám na koledu.

Koleda: Vzhůru bratři milí.

Koleda: Pochválen buď.

Básnička: Vánoční svět (Anon 2020) (Příloha 1)

Koleda: Šla Maria do kláštera

Koleda: U svatého jezulátka

Koleda: Tisíc andělů

Vánoční hra: Betlém (Anon 2019) (Příloha 2)

Koleda: Vánoční show

Děti vystoupí pod vedením zkušených pedagogických pracovníků. Na klávesy je doprovodí paní učitelka hudební výchovy a celé vystoupení proběhne pod vedením paní ředitelky. Zároveň někteří členové sboru ostatní doprovodí na flétnu a triangl. Zde budou mít děti možnost uplatnit vše, co se ve sboru během roku naučily.

Během vystoupení i celého jarmarku bude pro návštěvníky připraveno i malé občerstvení ve formě volné ochutnávky tradičního cukroví, které pravidelně připravujeme společně i s některými rodiči. Touto společnou činností upevňujeme vztahy mezi školou a rodiči, která je již dlouhodobě velice dobrá.

Získané finance se použijí dle přání dětí formou hlasování. Bude několik možností. Společný výlet, dovybavení družiny, nebo adopce na dálku zvoleného zvířete v Minizoo Mladá Boleslav.

3 Výsledky projektu

Cíle projektu, se nám bohužel v plném rozsahu nepodaří naplnit. Projekt s největší pravděpodobností nebude možné v této podobě letos realizovat. Pokusíme se jej alespoň v omezené a zjednodušené formě využít v rámci družiny. Připomeneme si některé zvyky a každý bude mít možnost si vyrobit vánoční výrobek.

Myslím, že celkový projekt by byl pro děti přínosný. Žáci se většinou ochotně zapojují do podobných aktivit a možnost si vyzkoušet něco nového je jimi ochotně přijímána. Při společném zkoušení vánočních zvyků si mohou ověřit důležitost vzájemné spolupráce, ale i zažít mnoho legrace.

Za nejvíce přínosné považuji vystoupení sboru. Děti se poctivě celé pololetí připravují a nacvičují a zde by měly možnost vystoupit před svými rodiči a širokou veřejností. Rodiče a příbuzní, kteří se na své ratolesti přijdou podívat, jejich snahu ocení potleskem, což je v daný moment to nejvyšší ocenění. Těm nejmladším, a nejen těm se dostává nová neocenitelná zkušenost a hluboký duševní zážitek. Mnohé z dětí to bude jistě do budoucna motivovat k dalším tvůrčím pokusům.

Závěr

Projekt jsem připravovala s nadšením, ale z důvodu současné situace a nejisté doby ohledně coronavirových opatření se obávám, zda ho bude možné v této podobě realizovat. Podobný projekt, bez vystoupení školního sboru jsme zorganizovali v loňském roce. Který si myslím byl velice úspěšný a měl kladné ohlasy jak od dětí, tak i od rodičů.

Děti se s radostí zapojily do tradičního vánočního tvoření, dozvěděly se něco nového a užily si při tom i mnoho legrace. Hlavně u lití vosku mě překvapilo, jak mají děti velkou představivost, a co vše dokáží najít i v nepatrných fantaskních kouscích vosku. Pro navrhovaný projekt je dětská představivost a tvořivost tím nejlepším potenciálem. Dílčí projektové cíle, kterými byly rozvoj kreativity a muzikálnosti, podpora sociální soudržnosti rodiny na půdě školy a zájem o kontinuitu českých vánočních tradic, by se mohly stát každoročním oblíbeným adventním rituálem.

Společně jsme prožili příjemné odpoledne při výrobě vánočních dekorací. Myslím, že vánoční atmosféra napomohla i bližšímu seznámení s rodiči, a rodiči mezi sebou. Samotný jarmark měl velký úspěch a kladné ohlasy. O to více by mě mrzelo, pokud by letošní jarmark nemohl proběhnout.

Dílčí cíle, jako jsou tvořivost, manuální a sociální dovednosti by si děti v tomto projektu rozvíjely při výrobě a zkoušení vánočních zvyků. Motivací k další práci by pro ně mohlo být jistě vydařené pěvecké vystoupení i krásné výrobky, ale hlavně ocenění od rodičů a všech návštěvníků jarmarku. O důležitosti sociálních hodnot by se žáci měli možnost přesvědčit během celého programu, a to jak v první části o vánočních tradicích, tak hlavně při vánočním vystoupení. Věřím, že všechny stanovené cíle by při realizaci projektu, mohly být naplněny.

Projekt hodnotím celkově jako smysluplný a z pedagogického hlediska přínosný. Děti by se zde mohly dozvědět mnoho nového a nenásilnou formou se seznámit s vánočními zvyky a tradicemi. Tím částečně mohou pochopit běh života prostého lidu v dřívějších dobách a mají i možnost porovnat s dnešní dobou. Měly by možnost i zapojit svoji fantazii a procvičit si manuální zručnost. Zároveň by si mohly vyzkoušet roli obchodníka při cenění a následném prodeji svých výrobků na jarmarku. Návštěvníci jistě vánoční předměty ocení a děti tím získají oprávněný pocit dobře odvedené práce a tím i pocit sebeuspokojení.

Z důvodu aktuální situace, je již zřejmé, že projekt s největší pravděpodobností nebude realizován, což považuji za velmi smutné. Ale myslím, že v této formě by mohl být použit

jako vzor pro vánoční jarmark v dalším roce. Doufejme, že se situace do té doby uklidní a vrátí do starých kolejí. Kdy snad již bude opět možné pořádat společně hromadné akce, a to nejen na půdě školy. Do té doby máme možnost ještě doplnit program o některé další zajímavé a kreativní nápady.

Jedním z variant vylepšení, by mohlo být rozšíření občerstvení během celého jarmarku. A to zrealizováním koutku se stánkem s občerstvením v podobě malé kavárny s několika stolky. Nabídka by mohla zahrnovat jak kávu a čaj, ale i zákusky a chlebíčky. Ty by děti mohly společně připravit v hodině pracovních činností. Věřím, že s rozšířením nabízeného sortimentu, by jistě pomohli i rodiče.

Zdroje

- ANON, 2020. Básničky a přání o Vánocích [online]. [vid. 29.7.2020]. Dostupné z: <https://vanoce-silvestr.cz/basnicky-o-vanocich/>
- ANON, 2019. Betlém [online]. [vid. 29.7.2020]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/416090453072253277/>
- BEAN, R., 1995. *Jak rozvíjet tvořivost dítěte*. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-7178-035-9.
- HANUŠ, R., CHYTILOVÁ, L., 2009. *Zážitkově pedagogické učení*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2816-2.
- HELUS, Z., 2007. *Sociální psychologie pro pedagogy*. Praha: Grada. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-1168-3.
- JARKOVSKÝ, J., 2011. *Příběh českých Vánoc*. 1. vyd. Praha: Petrklíč. ISBN 978-80-7229-257-8.
- LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D., 2006. *Vývojová psychologie*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada. Publishing. ISBN 80-247-1284-9.
- Metodický portál RVP, 2018. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. *Metodický portál RVP* [online]. [vid. 6. 6. 2020]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/rvp-pro-zakladni-vzdelavani>
- NOVÁČKOVÁ, J., 2020. Porozumět, co je vnitřní a vnější motivace, je podstatné pro skutečnou změnu vzdělávání. In: *Aktuálně.cz*. [online]. 28.10.2020.[vid. 23.11.2020]. Dostupné z: <http://blog.aktualne.cz/blogy/jana-novackova.php?itemid=38050>
- PROCHÁZKA, M., 2012. *Sociální pedagogika*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-3470-5.
- VÁGNEROVÁ, M., 2000. *Vývojová psychologie Dětství, dospělost, stáří*. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-7178-308-0.
- VAVŘINOVÁ, V., 2002. *Malá encyklopedie Vánoc*. 3. vyd. Praha: Libri. ISBN 80-7277-132-9.
- VONDRUŠKOVÁ, A., 2004. *České zvyky a obyčeje*. 1. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-01356-8.

Přílohy

Příloha 1 Básnička: Vánoční svět

Převzato z ANON, 2020. Básničky a přání o Vánocích [online]. [vid. 29.7.2020]. Dostupné z: <https://vanoce-silvestr.cz/basnicky-o-vanocich/>.

Příloha 2 Vánoční hra: Betlém

Převzato z ANON, 2019. Betlém [online]. [vid. 29.7.2020]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/416090453072253277/>.

Básnička: Vánoční svět (Anon 2020) (Příloha 1)

Za oknem se vločky honí,
zvonky v dálce tiše zvoní
a stromečky v celé zemi
sladce voní Vánoce

Vánoční hra: Betlém (Anon 2019) (Příloha 2)

Vyprávěč – Kluci, holky, pojďte k nám, něco teď já povím vám. O tom, jak narodil se Ježíšek.

Byla cesta ušlapaná, po ní krácel pán a panna – Josef a Marie. Do města Betléma pospíchali, aby svému pánu radost udělali. Všichni spěchali dnes tam, protože je král zavolal. Všude bylo lidí moc a Josefa s Marií zastihla noc.

Josef – Počkej tady Marie, jdu se zeptat na nocleh. Žádný tu však není, musíme jít dál.

Marie – Jsem už hodně unavená, bolí mně nohy. Dál už jít nemůžu.

Josef – Podívej se Marie, támhle v koutku, vidíš ta zvířátka v malém chlívečku? Půjdem tam, budou nás v noci zahřívát.

Marie – Dobrou noc, Josefe.

Josef – Dobrou noc.

Sbor – Nesem vám noviny

Anděl 1 – Tuto noc se přihodila velká věc, víte jaká?

Anděl 2 – Marii se narodil chlapeček Ježíšek.

Anděl 1 – Nad Betlémem vyšla hvězda a ta svým světlem všem pověděla, že se narodil Ježíšek.

Hvězda – To jsem já, to jsem já, hvězda betlémská. (2x)

Sbor – Narodil se Kristus Pán

Anděl 2 – Té hvězdě se říkalo kometa a nesla tuhle zprávu do celého světa.

Sbor – Pásli ovce valaši

Na scénu přijdou pastýři.

Pastýř – Ondra, Kuba, Matěj – Slyšeli jste to? Narodil se Ježíšek a je moc chudý, nemá oblečení, jen plenčičky. Je mu zima.

Ondra – Kamarádi, jdeme do Betléma, musíme Ježíškovi přinést dárky. Já mu daruji beránka.

Kuba – Já zas trochu mlíčka.

Matěj – Já mu přinesu dvě kůžičky, aby zahřáli jeho nožičky.

Všichni – Kamarádi spěchejme.

Sbor – Půjdem spolu do Betléma

Vyprávěč – Na cestu se vydali i tři králové, aby Ježíška pozdravili a odevzdali mu své dárky.

Sbor – My tři králové

Všichni – A to je krásný příběh o narození Ježíška.

Sbor – Štědrý večer nastal.